

Finansdepartementets promemoria om Rän-teavdragsbegränsningar i syfte att förhindra vissa fall av skatteplanering inom en intresse-gemenskap

---

(Fi2008/4390)

Inledning

Finansdepartementets aktuella remiss har föregåtts av en remiss som Föreningarna svarade på 2008-08-14 (Fi2008/4093). Förslagen i den tidigare utskickade remissen – där Skatteverket i en promemoria föreslog ett totalt avdragsförbud på räntor till koncerninterna lån – avstyrktes av Föreningarna som ansåg att förslaget visade på bristande insikt i förutsättningarna att på ett effektivt sätt bedriva näringsverksamhet.

Föreningarna kan konstatera att förslagen i den nu remitterade promemorian innebär en klar förbättring och en mer nyanserad syn på frågeställningarna. Föreningarna anser alltså att förslagen tagits fram på alltför kort tid och att kvaliteten därför blivit lidande. Det hade varit önskvärt att mer tid ägnats åt problemlösningen, framför allt då det rör sig om ett ytterst komplicerat sakområde med svårigheter att förutse konsekvenserna av förslaget.

Under dessa förutsättningar har Föreningarna följande synpunkter att framföra.

Förslagets utformning

Förslaget innebär att ett generellt förbud införs mot avdrag för räntor på koncerninterna lån men att avdrag ändå kan ges om vissa förutsättningar är uppfyllda, bl.a. att förvärvet och den skuld förvärvet avser är huvudsakligen motiverade av affärsmässiga skäl.

Konstruktionen innebär en rättsosäkerhet för näringsidkare eftersom det kommer att vara svårt att på förhand veta om avdrag kommer att ges för en viss ränteutgift. Denna typ av frågeställning lär inte heller kunna besvaras genom skatterättsnämndens förhandsbesked eftersom det primärt rör bevisfrågor, något som inte prövas av nämnden. Likaså åligger det, med den konstruktion som föreslås, näringsidkaren att redan i ett inledningskede för i princip varje ränteutgift dels styrka att utgiften verkligen förelegat, dels att den varit affärsmässigt motiverad alternativt träffats av minst 10 procents beskattning hos det företag som faktiskt har rätt till inkomsten. Problemen kan enkelt undvikas om en annan lagkonstruktion väljs.

Föreningarna föreslår en omvänd lagkonstruktion som innebär att generell avdragsrätt för räntor kommer till uttryck såsom i dag genom 16 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229). Därefter bör anges i ett nytt lagrum att avdrag i vissa situationer ändå inte tillåts, såsom vid koncerninterna lån där förvärvet/skulden som ligger till grund för ränteutgifterna inte är motiverade av affärsmässiga skäl etc. I praktiken lär inte detta medföra några större svårigheter även om Skatteverket med denna regel skulle få (den initiala) bevisbördan för att en icke affärsmässig transaktion föreligger. En sådan ordning skulle dock stå i bättre samklang med avsikten med reglerna – att stoppa rent konstlade upplägg - och även harmoniera bättre med skatteflyktslagens (1995:575) uppbyggnad.

Back-to-back lån

I 10 b § andra stycket föreslås att även s.k. back-to-back lån under vissa omständigheter skall träffas av avdragsförbudet. Såsom lagtexten formulerats är det oklart om det även i denna situation skall vara fråga om ett förvärv av delägarätter i botten (jfr. första stycket). Rimligtvis måste så vara fallet. Föreningarna efterlyser här ett förtydligande av lagtexten.

Ventil 1; avdrag tillåtet om motsvarande ränteinkomst skulle ha beskattats med minst 10 procent

I promemorian föreslås att avdrag ändå skall göras om *”ränteinkomsten som motsvarar ränteutgiften skulle ha beskattats med en skattesats som uppgår till minst 10 procent enligt bestämmelserna i den stat där det företag i intressegemenskapen som faktiskt har rätt till ränteinkomsten hör hemma, om företaget bara skulle ha haft den inkomsten”*.

Föreningarna hyser viss oro inför hur denna bedömning skall gå till i praktiken. Krävs att en faktisk beskattning har ägt rum? Är det den nominella skattesatsen som avses? Kan t.ex. underskott från tidigare år påverka bedömningen. I förtydligande syfte – för att markera att det är den nominella skattesatsen som avses – skulle ett alternativ till lagtext vara följande *”1. Den stat där det företag i intressegemenskapen som faktiskt har rätt till ränteinkomsten hör hemma beskattar ränteinkomster och har en normal bolagsskattesats om minst 10 procent.”*

Emellertid kvarstår frågan om hur den situationen skall bedömas där en beskattning av ränteinkomsten inte sker direkt utan vid ett senare tillfälle när en utdelning görs. Detta är fallet bl.a. i fråga om Estlands beskattningssystem. Beskattning sker då vid utdelningstillfället med 20 procents bolagsskatt. Är detta tillräckligt för att uppfylla kravet i den föreslagna 10 c § 1.? Även här vore ett förtydligande önskvärt.

Ventil 2; huvudsakligen motiverade av affärsmässiga skäl

Enligt denna undantagsbestämmelse skall avdrag göras om *”såväl förvärvet som den skuld som ligger till grund för ränteutgifterna är huvudsakligen motiverade av affärsmässiga skäl”*.

Om ventil 1 baseras på huvudsakligen objektiva omständigheter baseras i stället ventil 2 på rent subjektiva rekvisit. Föreningarna ifrågasätter det lämpliga i att ha sådana svårbestämda rekvisit i lagstiftningen. Det ligger i sakens natur att det kommer bli väldigt svårt att mäta vad som utgör huvudsakligen affärsmässiga skäl.

Vidare står lagtexten i denna del inte i överensstämmelse med motiven i promemorian. I promemorian talas uteslutande om att syftet med reglerna är att stoppa rent konstlade upplägg som inte innehåller några affärsmässiga syften. Att i sådant fall använda rekvisitet ”huvudsakligen”, vilket enligt vedertagen skatteterminologi innebär i trakten kring 75 procent, är ett alltför strängt krav.

Det är enligt vår uppfattning vidare uppenbart att det förslag till ränteavdragsförbud som nu behandlas är att betrakta som sådana begränsningar i etableringsfriheten som innebär att EG-rättesliga restriktioner måste beaktas. Inskränkningar kan endast accepteras om de tjänar ändamålet att hindra företeelser som består i att skapa rent konstlade upplägg utan någon ekonomisk förankring och som endast har till syfte att undvika skatt. EG-domstolen har i mål om underkapitaliseringsregler¹ bekräftat att åtgärder för att förhindra överskuldssättning måste *begränsas till rent konstlade upplägg*.

Det är i en sådan situation inte fråga om att fastslå någon viss grad av affärsmässighet där hinder mot etableringskravet är godtagbart enligt EG-rätten. Det är endast i avsaknad av affärsmässighet som hinder kan godtas.

Ett krav på att transaktionerna ska vara affärsmässiga till minst 75 procent för att undantas från avdragsförbudet står alltså enligt vår uppfattning i uppenbar och direkt strid med dessa EG-rättesliga krav. Lagtexten måste i denna del därför i denna del formuleras om. Ett lämpligt alternativ är att transaktionerna ”uteslutande eller så gott som uteslutande är betingade av icke affärsmässiga skäl” (jfr. lydelsen av gamla skatteflyktslagen, SFS 1980:865).

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Ulla Lundquist

Marie Rosvall

SVENSKA FONDHANDLAREFÖRENINGEN

Kerstin Hermansson

FINANSBOLAGENS FÖRENING

Tom Ekelund

---

¹ C-524/04